

електронної комерції, у соціальних мережах або через спеціалізовані додатки, в тому числі і мобільні, що допомагає брендам не тільки адаптувати наявні продукти, але й створювати абсолютно нові рішення, які відповідають сучасним трендам і очікуванням [5].

Інноваційною ідеєю в контексті цифровізації косметичної індустрії, яка може полягати в розробці інтерактивних платформ для персоналізації продуктів і поєднують штучний інтелект з доповненою реальністю (AR), може виступати, наприклад, що платформа могла б аналізувати шкіру користувача за допомогою вбудованих камер смартфона, визначаючи проблеми шкіри та пропонуючи індивідуальні рішення на основі реальних даних і здійснювати підбір відповідної продукції бренду.

Також, інтеграція з платформами соціальних мереж дозволила б користувачам ділитися своїм досвідом та отримувати рекомендації від інших споживачів, створюючи соціальну складову, створюючи потужні природні канали просування товару. Наприклад, користувачі могли б отримувати пропозиції на основі реальних відгуків інших, а також долучатися до спільноти, що обговорює нові тренди в косметичці. Платформа могла б також пропонувати інтерактивні рекомендації щодо продуктів, ґрунтуючись на алгоритмах, які вивчають споживчі вподобання та історію покупок, що сприятиме більш точному прогнозуванню запитів споживачів. Таким чином, поєднання AR, AI та соціальних мереж могло б не лише покращити персоналізацію, а й створити більш залучену та активну спільноту споживачів, формуючи позитивний імідж бренду. Така ідея могла б значно змінити підхід до розробки косметичних продуктів, роблячи їх більш орієнтованими на споживача і адаптованими до його потреб.

Отже, цифровізація та впровадження штучного інтелекту в косметичній індустрії відкривають нові горизонти для персоналізації продуктів і зміни споживчого досвіду. Завдяки AI бренди можуть оперативніше реагувати на мінливі запити ринку, що дозволяє не тільки швидше адаптувати свої пропозиції, а й значно підвищити якість обслуговування клієнтів. Віртуальні додатки, які забезпечують інтерфейс для взаємодії з продуктами, роблять процес покупки більш зручним і персоналізованим, знижуючи бар'єри для споживання.

Технології збору та аналізу даних сприяють кращому розумінню потреб споживачів, що допомагає компаніям створювати інноваційні рішення, які максимально відповідають індивідуальним вимогам. У результаті, така інтеграція технологій не лише підвищує задоволеність споживачів, але й сприяє стійкому розвитку косметичних брендів у конкурентному середовищі. Таким чином, цифровізація стає не лише трендом, але й необхідною умовою для успішного функціонування в сучасній косметичній індустрії.

Список використаних джерел

1. Grech, V.S.; Kefala, V.; Rallis, E. Cosmetology in the Era of Artificial Intelligence. *Cosmetics* 2024, *11*, 135. Retrieved <https://doi.org/10.3390/cosmetics11040135>
2. Kearl, M. (2024). The Impact of Digital Transformation on Customer Experience. *Medallia*. Retrieved January 26, 2024, Retrieved from <https://www.medallia.com/blog/digital-transformation-customer-experience-impact/>
3. de Jesus, A. (2020). Artificial Intelligence for Beauty and Cosmetics – Current Applications. *Emerj*. Last updated March 4, 2020. Retrieved from <https://emerj.com/ai-sector-overviews/artificial-intelligence-for-beauty-and-cosmetics-current-applications/>
4. Байцар, Р. І., & Кордіяка, Ю. М. (2015). Актуальні проблеми та перспективи розвитку косметичної галузі. *Національний університет “Львівська політехніка”, кафедра*

Сандугей В.В.

Український державний університет імені Михайла Драгоманова
к.е.н., доц., професорка кафедри економіки та підприємництва

РОЗВ'ЯЗАННЯ СУПЕРЕЧНОСТІ МІЖ ЕКОНОМІЧНИМ ЗРОСТАННЯМ ТА СТАЛИМ РОЗВИТКОМ

Проблема суперечності між економічним зростанням та сталим розвитком є однією з ключових в сучасній економічній теорії та практиці. Дана суперечність полягає в необхідності знаходження балансу між економічними інтересами, що спрямовані на максимізацію виробництва та прибутків, та потребами забезпечення сталого розвитку, який передбачає збереження природних ресурсів і захист довкілля для майбутніх поколінь.

Економічне зростання традиційно асоціюється зі збільшенням виробництва, споживання та валового внутрішнього продукту. Такі процеси часто стимулюють використання значних обсягів природних ресурсів, забруднення довкілля та соціальну нерівність. З одного боку, економічне зростання забезпечує створення робочих місць, підвищення рівня життя та розвиток інфраструктури, а з іншого – воно створює серйозні екологічні та соціальні проблеми, що загрожують якості життя та стабільності екосистеми.

Сталий розвиток, у свою чергу, базується на концепції задоволення потреб сучасного покоління без шкоди для можливостей майбутніх поколінь задовольняти свої потреби. Ця концепція акцентує увагу на екологічній стійкості, раціональному використанні ресурсів та соціальній справедливості. Відповідно, економічне зростання часто вступає в конфлікт з принципами сталого розвитку, оскільки за поточного рівня споживання ресурсів і забруднення планета не зможе довго підтримувати існуючі темпи зростання без значних втрат для навколишнього середовища [2]. Основна проблема полягає в тому, що традиційні моделі економічного розвитку не враховують належним чином довгострокові наслідки для екосистем та соціальних груп, вони фокусуються на короткострокових вигодах, залишаючи поза увагою загрози виснаження природних ресурсів, кліматичні зміни та погіршення умов життя.

Яскравим прикладом країни, де вирішується суперечність між економічним зростанням та сталим розвитком є Швеція, яка активно реалізує політику сталого розвитку, поєднуючи економічне зростання з екологічною відповідальністю. Завдяки інвестиціям у відновлювані джерела енергії, розвитку зеленої інфраструктури та підтримці екологічно чистих технологій, Швеції вдалося зменшити рівень викидів парникових газів, одночасно зберігаючи високий рівень економічного розвитку. Крім того, держава впроваджує програми з енергоефективності, заохочує екологічну свідомість серед громадян і підприємств та підтримує міжнародні ініціативи щодо захисту довкілля. Варто акцентувати увагу на значних фінансових витратах, які Швеція виділяє на вирішення суперечності між економічним зростанням та сталим розвитком. У 2022 році країна інвестувала понад 12 мільярдів євро у відновлювану енергетику, що включає розвиток вітрових і сонячних електростанцій. Крім того, Швеція витрачає близько 3 мільярдів євро на проекти з енергоефективності та модернізацію будівель, щоб зменшити споживання енергії та знизити викиди CO₂ [1].

Прикладами державних програм з енергоефективності є ініціатива “Klimatklivet”, яка надає фінансову підтримку підприємствам і громадським організаціям для реалізації проектів, спрямованих на скорочення викидів парникових газів та “Energikartläggningstöd”, що допомагає малим та середнім підприємствам проводити енергетичні аудити для виявлення можливостей підвищення енергоефективності. Ці заходи дозволяють Швеції досягати збалансованого розвитку, демонструючи, що економічне зростання може співіснувати з турботою про навколишнє середовище.

Розв'язання суперечності між економічним зростанням та сталим розвитком тісно пов'язане з соціальною відповідальністю бізнесу. Компанії, що прагнуть діяти відповідально, інтегрують у свою діяльність принципи сталого розвитку, включаючи енергозбереження, використання екологічно чистих технологій та впровадження стратегій зниження впливу на довкілля. У Швеції такі підприємства як ІКЕА та Н&М активно працюють над підвищенням енергоефективності та впровадженням екологічних інновацій. ІКЕА, наприклад, інвестує у власні сонячні та вітрові електростанції, щоб досягти енергетичної незалежності та знизити свій вуглецевий слід [3].

На наше переконання, для розв'язання суперечності між економічним зростанням та сталим розвитком необхідно розробляти нові підходи та стратегії, які б інтегрували економічні й екологічні пріоритети та сприяли гармонійному розвитку. Серед таких підходів можна виокремити:

– розвиток «зеленої економіки» – економіки, що базується на використанні екологічно чистих технологій та ресурсів, що забезпечує розвиток секторів відновлюваної енергетики (сонячна, вітрова, гідроенергетика) та скорочення використання викопного палива;

– «кругова» економіка – застосування виробничих моделей, де продукти та матеріали максимально використовуються повторно, зменшуючи обсяги витрат та потребу в нових ресурсах;

– збалансована податкова політика – запровадження податків на викиди вуглецю та стимулів для компаній, що інвестують у сталі технології, що спонукає підприємство скорочувати шкідливі викиди та інвестувати в чистіші виробничі процеси;

– енергетична ефективність – розробка та впровадження програми для підвищення енергоефективності в промисловості та житловому секторі, зокрема модернізації будівель, впровадження розумних систем управління енергією;

– «зелене фінансування» – використання фінансових інструментів, таких як зелені зобов'язання, для підтримки проектів зі сталого розвитку та екологічних ініціатив; банки та інші фінансові установи можуть надавати пільгові умови для компаній, які підтримують принципи екологічної відповідальності;

– інновації в сільському господарстві – запровадження методів сталого ведення сільського господарства, таких як агролісництво, органічне землеробство та використання технологій для оптимізації використання води й добрив;

– публічно-приватні партнерства – співпраця між державою та приватним сектором для реалізації великих екологічних проектів, зокрема інфраструктурних проектів, що підтримують сталий розвиток (електротранспорт, зелена інфраструктура);

Вважаємо, що перелічені підходи допомагають створити нові робочі місця, розвивати економіку без шкоди для екосистем та сприяти гармонійному розвитку суспільства.

Список використаних джерел

1. Гончарук І. В., Руденко П. М. Міжнародні практики сталого розвитку: аналіз та перспективи. – Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2019. – 350 с.

2. Зубарєв О. В., Коваленко Т. А. Сталий розвиток та економічне зростання: виклики та можливості інтеграції. – Національний університет економіки та права, 2020. – 320 с.

3. Стратегія сталого розвитку: Європейські горизонти [Електронний ресурс]: Підручник / І.Л. Якименко, Л.П. Петрашко, Т.М. Димань, О.М. Салавор, Є.Б. Шаповалов, М.А. Галабурда, О.В. Ничик, О.В. Мартинюк. – К.: НУХТ, 2022. – 337 с.

Сапачук Ю. М.

Національний університет «Києво-Могилянська академія»
к.е.н., доцент кафедри економічної теорії

ЕФЕКТИВНА ІНСТИТУЦІЙНА ЕКОНОМІКА НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

На сучасному етапі більшість представників економічної науки визнають важливість соціальних, політичних та економічних інститутів задля функціонування, зростання та розвитку економіки. Сучасна економічна система характеризується відкритістю та складністю економіки, її динамічністю та невизначеністю, залежністю станів від суб'єктивних нерациональних дій контрагентів, що, за думкою прибічників інституціоналізму принципово відрізняє економічну та інші соціальні науки від природничих.

Інституційний напрям економічної науки характеризується плюралізмом наукових підходів, але всім ним притаманні наступні спільні погляди [1; Р. 424]:

1. Акцентування важливості ролі влади в економіці;
2. Дослідження інститутів в контексті їх власної економічної ефективності;
3. Розмежування продуктивної та хижацької видів діяльності;
4. Опора на еволюційний підхід при дослідженні процесів соціального забезпечення;